

Müminlerin Özellikleri

الم (1) ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ (2) الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ
وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (3) وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (4)

“Elif, Lâm, Mîm. İşte Kitap! Şüphé yoktur onda. Rehberdir müttakîlere! O müttakiler ki görünmeyen âleme inanırlar. Namazlarını tam dikkatle ifa ederler. Kendilerine ihsan ettiğimiz nimetlerden infak ederler. Hem sana indirilen kitabı hem de senden önce indirilen kitapları tasdik ederler. Âhirete de kesin olarak onlar inanırlar. (Bakara;1-4)

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz, **Mü'minlerin Kur'an daki Özellikleri** Hakkındadır.

Kur'an da; inananların, diğer insanlardan ayırt edici özellikleri genel hatları ile şöyle anlatılır:

Gayba îmanla beraber beş vakit namazı şartlarına riayet ederek yerine getirmek,

Allah 'ın verdiği rızıktan bir miktarını ihtiyaç sahiplerine vermek,

Semavi kitapların tamamına îman ve ahirete hiç şüphe etmeksizin inanmak,

Faydasız oyun, eğlence ve boş sözlerden kaçınmak, vaktini boş geçirmeyip zamanın kıymetini bilmek,

Zinadan, adam öldürmeden, bütün kötülüklerin anası olan içkiden kendini korumak,
Emanete riayet edip yerli yerince sahibine vermek,
Seher vaktinde istiğfara devamla daima Allah'tan korkmak,
Gücü yettiğince hayırlı işlere koşmak, insanlık gereği işlediği günâha tevbe etmek,
Üzerindeki nimetlere şükretmek,
İnsanlar arasında iyi olan şeylerin yaygınlaşmasına, kötü olan şeylerin terkine çalışmakla beraber Allah'ın bütün emir ve yasaklarını korumak,
Kibir, böbürlenme, yalan yere şahadet, fasıklara yardım gibi kötü huyları terketmek,
Cahil ve akılsızların kötülüklerine yumuşaklıkla muamele ve iyilikle karşılık vermek.
İşte bunlar Kur'an'ın müminlerden istediği üstün meziyetlerdir.

Cenab-ı Hak müminlerin ilk beş özelliğini Bakara suresinin başında şöyle beyan etmiştir.

Birincisi gaybe imanlarıdır. Gaybe îman, Allah Teâlâyâ, meleklerine, Yüce Peygamberlere, Kitaplara, Ahiret gününe, ahirette hesaba çekileceğimize, mizana, Cennet ve Cehenneme îmandır ki, insan bunları, gözüyle görmese bile, görmüş gibi inandığından, **bunlara iman, gaybe îmandır.**

Müminlerin ikinci sıfatları, namazı güzelce kılımlarıdır. Cenab-ı Hak îmandan sonra bedenle yapılan ibadetlerin en yükseği olan namazı zikretmiştir.

Müminlerin üçüncü özellikleri mal ile ilgili ibadetlerin önemlisi olan zekâtı vermeleridir. Müminlere yakışanın, mallarının zekâtını vermek olup, zekâta cimriliğin caiz olmadığına işaret etmiştir.

Müminlerin dördüncü sıfatları Allah tarafından diğer peygamberlere indirilen kitapların asıllarına îman etmektir.

Müminlerin, beşinci sıfatları ahirete ve ahiretin ahvâline, ahirette karşımıza çıkacak bedenle birlikte dirilmeye, haşre, mizana, sırata, cennete ve cehenneme îman etmektir. Allah Tealâ mü'minlerin güzel yönlerini şöyle açıklar: (الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ) Yani “Gerçekten kurtulan müminler, öyle kimselerdir ki, onlar namazlarını **huşû üzere, tam bir saygı ile eda edenlerdir.**”

(Mü'minun;2)

Huşu; namazda Allah'ın dışındaki her şeyi terkederek, himmetini ve kalbini birleştirmek, bütün organları sükûnet üzere bulunmak, sağına soluna iltifat etmemek, gözünü secde yerinden ayırmamak, daima huzur-u ilâhîde bulunduğunu tefekkür etmektir. Namazda huşu, namazın kabulünün ve sevabının şartıdır. Huşusuz eda olunan namazda kişi farz borcundan kurtulsa da Allah'ın rızası ve sevabından mahrum kalır.

(وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ)

“Müminler o kimselerdir ki onlar, lüzumsuz, maddî ve manevî faydası olmayan boş söz, boş laflar, boş yere vakit geçirmekten uzaklaşırlar.” (Mü'minun;3) **Çünkü mümine lââyık olan dünyevî ve uhrevî faydası olmayan şeylerle meşgul olmamaktır.** (Mü'minun;4).

Yine (وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ) “müminler o kimselerdir ki, onlar zinâyaya âlet olan yerlerini haram olan şeylerden korurlar.” (23/5). Zira zina gibi bütün dinlerde haram ve âlemin yıkılışına sebep olan şeyi yapmak, müminlere yakışmaz.

Yine (وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ) “Müminler o kimselerdir ki onlar, Allâh tarafından kendilerine tevdi olunan İlâhî emirlere, insanlar tarafından kendilerine bırakılan emanetlere, birbirlerine verdikleri söze ve anlaşmalarına tamamiyle riayet ederler.” (Mü'minun;2/8)

Kur'an'dan devam edelim öğrenmeye; Cenneti kazananıp, ödülleri kavuşanlar anlatılırken,

أَخْذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ {كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ الْإِنْسَانِ مَا يَهْتَابُونَ} “Rablerinin verdiği mükafatı alan Müminler,

ahiretten evvel Rablerini görmüş gibi ibadet eden, helâlinden mal kazanıp muhtaçlara yardım eden muhsinlerdir ve onlar gecede az uyuyan ve çok ibadet eden kimselerdir.” Buyrulmuştur. (Zâriyât, 51/16-17).

(وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ) “Müminler, seher vaktinde istiğfar ederler.” (Zariyat/51;18). Seher vakti, insanların Rabblerine münacâat edecekleri zamanın en değerlisi olduğundan, o vakitte istiğfar eden kimseleri Cenab-ı Hak övmüş, istiğfara teşvik etmiş ve o vakitte istiğfarı, müminlerin yüce vasıflarından saymıştır. Seher vaktinde uyanık bulunmak, vücuda faydalı olduğu gibi, **o vakitte yapılan dualar da diğer vakitlerdeki dualardan üstün sayılmıştır.**

Ve diğer âyette ehl-i îmanın sıfatını beyan hakkında Allah Teâlâ (وَقُلُوبُهُمْ وَجَلَّةٌ أَتُّمُّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ) “onların kalpleri, Rabblerinin huzûruna dönecekleri mülâhazasıyla korkar ve titrer.” (Müminun/ 23;60). **Ve daima işlerini, İlâhî huzurda mahcup olmayacak bir şekilde düzene koyarlar. Yani** (أُولَٰئِكَ يَسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ هَٰذَا سَابِقُونَ) “şu yüce vasıfları taşıyan mü’minler, **hayırlı işlere koşmada acele ederler; onların hâl ve şânları hayırlı işlere koşmada diğerlerini geçmektir.**” (Müminun/23;61). Çünkü bunlar, Allah’ın azabından korkup ahirete inandıklarından ömürlerinin bir kısmını hayırlara sarfederek emsallerinden ileri gitmeğe gayret ederler.

Başka bir âyette müminlerin özelliklerini beyan hakkında Cenab-ı Hak:

التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْآمِرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ
búyurmúştur.

Yani kendilerine Cennet vadedilen mü'minler, o kimselerdir ki, onlar insan olmanın gereği yaptıkları kusurlarına tevbe ve pişmanlık duyar, gururunu kırıp Allah'tan af diler ve Allah'a ibadetle, nail oldukları nimetlerin şükrünü yerine getirme hususunda Allah'a hamdederek. Ve onlar bu kadarla da yetinmez, Allah'ın nimetlerinden istifade etmek üzere ticaret, ilim tahsili ve yanılışla mücahede gibi hayırlı işler için seyahat eder, **seyahatlerinde namazlarını terketmez**, rükû ve secdeyle meşgul olurlar. Ve mü'minler kendi cinslerine emri bilma'ruf ve nehyi anilmünkerden dahi geri durmazlar. **İşte böyle olan mü'minleri Habibim sen Cennetle müjdele!"** (Tevbe/9;112)

Diğer ayette kâmil müminlerin vasıflarını beyan hakkında Allah Teâlâ: **وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا** buyurmúştur. Yani Rahmân Teâlâ'nın halis kulları o kimselerdir ki onlar, yeryüzünde sükûnet, vakar ve mükemmel bir mütevazilikle yürürler ve asla kibirlenmezler. Herhangi bir kimseyle de tartışacak durumlara meydan vermezler. Onlara birtakım câhillere sevmedikleri sözlerle hitap ettiklerinde, onlar o

cahillere selamete dua ve iyilikle karşılık verirler. Onların çirkin sözlerine çirkinlikle karşılık vermeğe tenezzül etmezler.” (Furkan/25;63)

Ve (وَٱلَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا) “Allah’ın halis kulları, gecelêyin evlerinde gecelediklerinde, Rabblerine secde ve İlâhî huzurda namazla vakit geçirirler ve riyasız bir şekilde kulluk vazifesini yerine getirmeye çalışırlar. Hâlis müminler o kimselerdir ki onlar, Rablerine münacaat ve niyazlarında: “Ey Rabbimiz! Âsiler için hazırlanan cehennem azabını üzerimizden kaldır” derler. Allah’ın halis kulları o kimselerdir ki onlar, muhtaçlara az vermekle fakirleri de sıkıntıya sokmazlar. Halis mü’minler Allâh’la beraber başka bir ma’buda ibadetle şirk etmezler. Ve onlar “Allah’ın haram kıldığı canı öldürmezler.” “Allah’ın mü’min halis kulları zina da etmezler.” Çünkü zina, korunması istenilen nesebi zayi ettiğinden, haram olan şeylerin en zararlısı ve en çirkinidir. Ve “Halis mü’minler, o kimselerdir ki onlar, yalan yere şahitlik etmezler...” (25/64-72).

Kiyetli Mü’minler;

Bunlar Kur’an’ın beyan ettiğî, mü’minin yüce vasıfları ve güzel ahlakıdır. Bize düşen şey ise bu sıfatları hayatımıza taşımaktır. Rabbim kul olmanın hakkını verenlerden ve böylece hem dünyada hem ahirette mutlu olanlardan eylesin.